

Ho! Talk and more

Positieve focustaal
als route naar pijnvrije zorg

Chantrain An, klinisch orthopedagoge DKJP GZA

i.s.m.:

De Paepe Inge, psychosociale begeleidster GZA

Gryp Ina, verpleegkundig pijnspecialist GZA

Verrelst Ina, verpleegkundige anesthesie GZA

What's in a name?

Hypnotische communicatie

Comforttaal

Positief taalgebruik

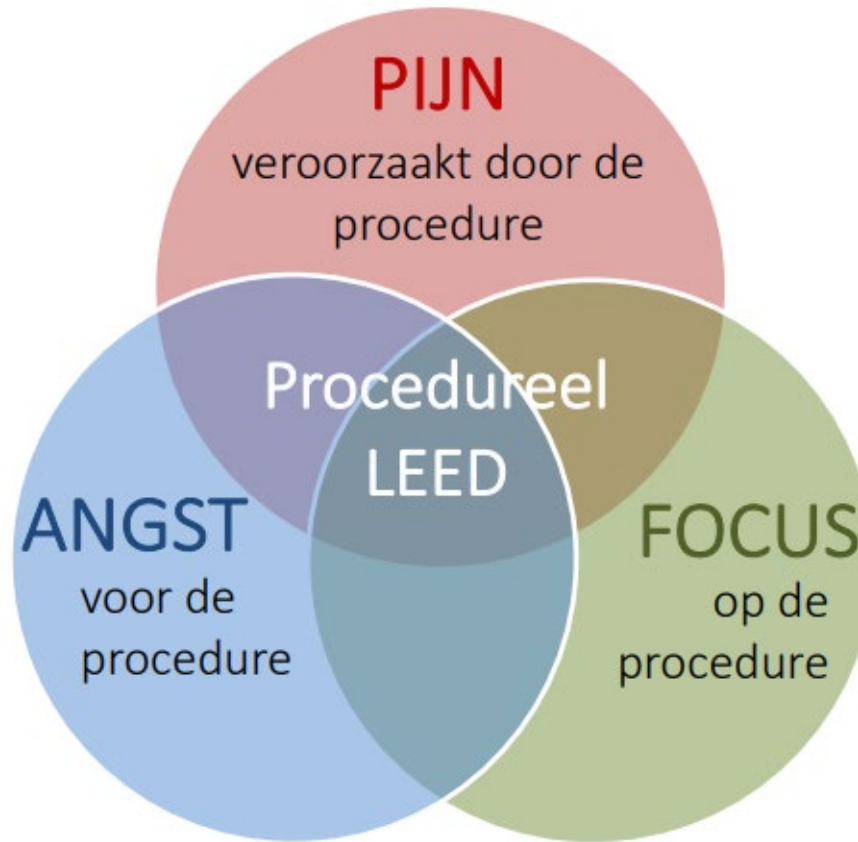
Helende taal

Helpend taalgebruik

Suggestief taalgebruik

Focustaal

= het bewust inzetten van positief en herstel bevorderend taalgebruik

Amy Baxter - Pediatric Clinics of North America 2013; 60:1163-1183

Bijna 80 procent van de kinderen met een chronische ziekte ontwikkelt angst voor opnames en medische handelingen, bijna altijd als gevolg van een eerdere traumatische ervaring in de zorg. (cijfers Nederland)

Gevolgen van procedureel leed

Grote impact op de zorgbeleving / vertrouwen van patiënten

Leidt soms tot het mislukken van noodzakelijke interventies

Daardoor wordt soms dwang ingezet !

→ Dwang is altijd schadelijk en nagenoeg nooit in het belang van de pat.

Anticiperende angst

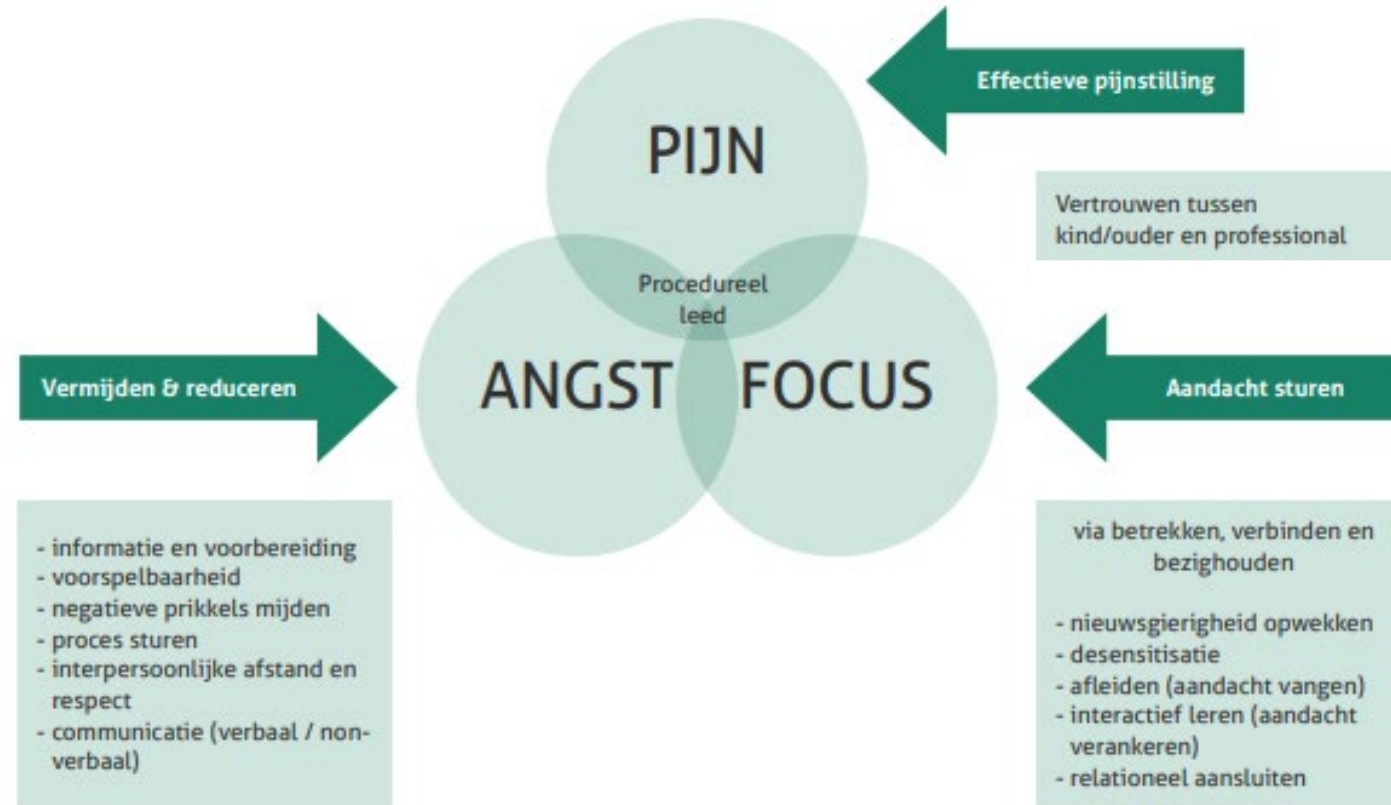

Wantrouwen in zorg(verleners)

Posttraumatische stress

Procedureel leed

→ Krijgt meestal pas aandacht wanneer het een probleem voor de zorgverlener wordt!

Vertrouwensvolle relatie

Baruch Krauss

“Voorkom dat pijn of angst een traumatische herinnering wordt.”

Observeer het kind

Baruch Krauss

1. Wek nieuwsgierigheid
2. Activeer het kind
3. Verken de instrumenten

[Comment apprivoiser le jeune enfant effrayé par les urgences pédiatriques \(I I\) \(youtube.com\)](#)

Procedureel comfortzorg

afleiding

hypnose

taalgebruik

sedatie

en andere ...

Onze woorden kunnen zowel positieve als negatieve verwachtingen oproepen

Wat zegt de literatuur? - EBP

Comfort talk® - Elvira Lang

Technique

2021

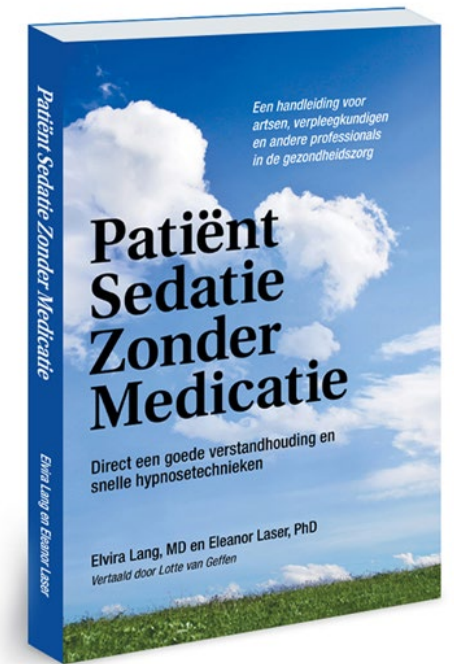
Comfort talk for the rehabilitation of burns patients

Riccardo Furlan ^{a,*}, D. Arena ^a, D. Toscano ^a, M.A. Alfero ^c, M. Trucco ^c, N. Depetris ^b, L. Sarzi ^a,
M. Stella ^b, G. Massazza ^a

^a S.C. (M.F.R.U.) Physical Medicine and Rehabilitation University, (C.T.O.) Orthopedic and Trauma Center Dir. G. Massazza - Città della Salute e della Scienza of Turin, Italy

^b Burn Center, Orthopedic and Trauma Center (C.T.O.) - Città della Salute e della Scienza of Turin, Italy

^c Physiotherapy Degree Course, University of Turin, Italy

2017

Helping Children Cope With Medical Tests and Interventions

Elvira V. Lang, MD, FSIR, FSCEH ^{a,*}, Jacqueline Viegas, RN ^b, Chris Bleeker, MD, MSc, DM ^c,
Jörgen Bruhn, PhD, MD ^c, Geert-Jan van Geffen, PhD, MD ^c

^a Hypnalgescics, LLC, Brookline, MA

^b Cardiac Diagnostic & Interventional Unit, Hospital for Sick Children, Toronto, Ontario, Canada

^c Department of Anesthesia, Radboud University Medical Center Nijmegen, Nijmegen, The Netherlands

Experiment

Vermijd negatieve suggesties

Gevoelens

“Prik”

“Pijnlijk”

“Branderig”

“Jeuk”

“Stekend”

Handelingen

“niet slikken”

“niet bewegen”

“niet kuchen”

“niet knippen”

“niet praten”

Gevoelens herkaderen

Niet: Het doet geen pijn

Wel: Ik ben benieuwd wat jij voelt als ik dit doe

Niet: Je kan hier misselijk van worden, hier is vast een bakje

Wel: Als er iets is, druk op de bel dan kunnen we je helpen

Niet: Het is maar een prikje (bijv. bij een infuus)

Wel: Dit medicijn gaat je beter maken

Aanmoedigen tot handelingen

Niet: Je mag niet bewegen in de MRI, dan lukt het niet

Wel: Fijn dat je zo stil ligt, dan gaat het onderzoek sneller

Niet: Niet knipperen met je ogen

Wel: Laat eens zien hoe groot jij je ogen kan maken

Niet: Je mag nu zeker niet bewegen

Wel: Lig eens zo stil als je kan / zo stil als een standbeeld

Positieve focustaal

- Verleg de focus van de patiënt naar **positieve** zaken
- Gebruik suggesties gericht op een **positieve** uitkomst
 - “Omdat je nu zo rustig ademhaalt, zal je merken dat de ingreep gemakkelijker zal verlopen.”
 - “Omdat wij nu samen ontspannen praten over andere dingen, kan de dokter zijn werk goed doen.”
- Benoem op het einde wat de patiënt **goed** deed
 - “Doordat u zo rustig bleef, kon de arts snel het infuus plaatsen.”
 - “Omdat jij zo mooi bellen hebt geblazen, konden we je arm heel goed in het gips verpakken.”

Dubbelzinnigheid van “proberen”

= pogen om iets te doen

Impliceert dat het kan zijn dat het niet lukt

Beter:

“Ik zal al het mogelijke doen om ...”

“Ik zal ervoor zorgen dat ...”

Effect van taal op klachten en therapie

➤ Optreden van bijwerkingen

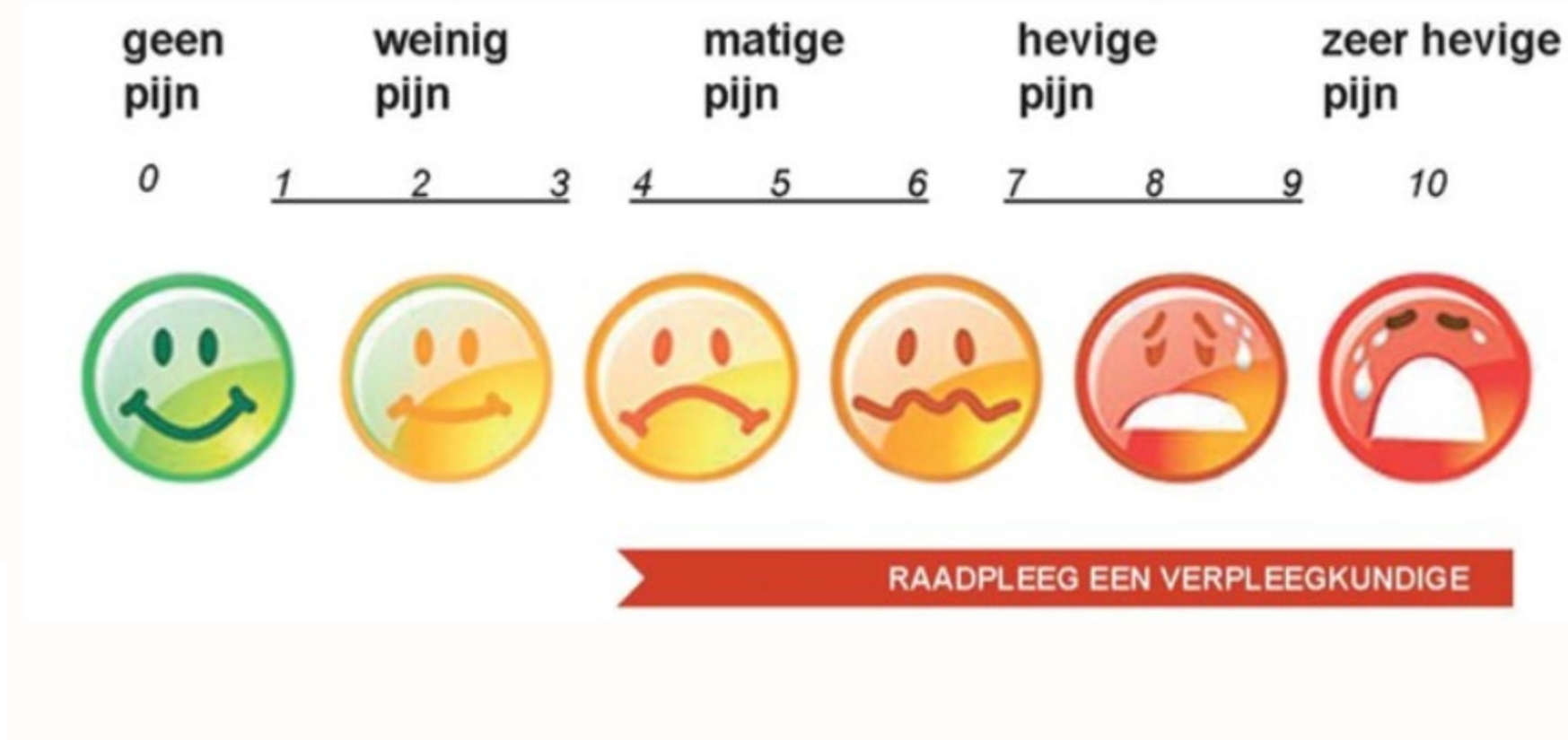
“Misselijkheid kan een bijwerking van dit medicijn zijn.” vs “De meeste mensen blijven zich goed blijven voelen bij het gebruik van dit middel. Ik hoor het graag als het voor u toch anders is, zodat ik u hierbij kan helpen.”

➤ Werking van een medicijn

“Ik zal u een *sterkwerkende* pijnstiller geven.”

“Ik hoop dat deze medicatie iets gaat doen,” vs “Ik ben benieuwd hoe snel u effect van deze medicatie gaat merken.”

Wat met de pijnscore?

VOORBEELDZINNEN DIE GOED WERKEN

- Je zult merken dat je je steeds beter gaat voelen, doordat je rustig blijft in- en uitademen.
- Je arm ligt heel rustig, dat is fijn, dan kan ik mijn werk goed doen en is het sneller klaar.
- Omdat ik nu met je over die leuke vakantie praat, word jij meer ontspannen, waardoor het allemaal gemakkelijker gaat.
- Je zult verbaasd zijn hoe gemakkelijk het vandaag gaat omdat je nu een filmpje kijkt op je iPad.

Meerwaarde positief en suggestief taalgebruik

- Verbeteren van patiëntencontact
- Meer comfort tijdens ingrepen
- Verminderen van stress, angst en pijn
- Sneller en efficiënter verloop van procedures
- Verhoogde patiënttevredenheid

Trainingen

- Comfort Talk-methode Elvira Lang
- PROSA basiscursus Procedureel Comfort bij Kinderen (in samenwerking met Baruch Krauss)
- Skills4Comfort-training in Nederland
- Hypnotische Communicatie in Medische Instellingen (VHYP en UZA)
- Ho! Talk and more (GZA)

“De patiënten geruststellen ... dat zit wel in ons, maar de woordkeuze, dat moeten we nog meer eigen worden.”

DANK U VOOR JULLIE AANDACHT

HEB BEN JULLIE NOG VRAGEN

makeameme.org

An.Chantrain@gza.be

PRACTOPICS
PLUS